

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

PROIECT

Camera Deputaților

Senat

LEGE

pentru înființarea și funcționarea Conturilor Individuale de Investiții pentru Pensie

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — *Obiectul reglementării* —

- (1) Prezenta lege instituie conturile individuale de investiții pentru pensie, denumit în continuare CIIP, drept instrument voluntar de economisire individuală pentru asigurarea unui venit suplimentar distinct de pensie, după deschiderea drepturilor de pensie.
- (2) Conturile CIIP sunt conturi speciale deschise la societăți de servicii de investiții financiare, denumite în continuare SSIF, astfel cum sunt reglementate de Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare, în care persoanele fizice pot contribui cu sume din veniturile proprii, beneficiind de un regim fiscal specific.
- (3) Scopul conturilor CIIP este de a încuraja economisirea pe termen lung, investițiile private și creșterea veniturilor din pensii într-un mod contributiv și sustenabil.

Art. 2. — *Definiții* —

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) administrare discreționară — administrarea portofoliului de investiții de către SSIF pe baza mandatului acordat de titular, în conformitate cu prevederile Legii nr. 126/2018;
- b) administrare individualizată — administrarea contului CIIP prin decizii proprii ale titularului, cu executarea ordinelor de către SSIF;
- c) CIIP — contul individual de investiții pentru pensie, în una dintre cele două forme prevăzute la art. 3;
- d) CIIP-D — contul individual de investiții pentru pensie cu regim de deductibilitate fiscală a contribuțiilor;

- e) CIIP-S — contul individual de investiții pentru pensie cu regim de scutire fiscală a retragerilor;
- f) contribuție — suma de bani transferată voluntar de titular sau, după caz, reținută și virată de angajator, în contul CIIP;
- g) deschiderea drepturilor de pensie — momentul îndeplinirii condițiilor legale pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă, a pensiei anticipate sau a pensiei de invaliditate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii;
- h) Fond de Compensare a Investitorilor, denumit în continuare FCI — fondul constituit în conformitate cu prevederile Legii nr. 88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor;
- i) instrumente financiare eligibile — instrumentele financiare în care pot fi investite fondurile acumulate în conturile CIIP, în condițiile prevăzute la art. 7;
- j) piață reglementată — piața definită conform art. 3 alin. (1) pct. 60 din Legea nr. 126/2018;
- k) SSIF — societatea de servicii de investiții financiare autorizată de Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare ASF, în conformitate cu prevederile Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare;
- l) titular — persoana fizică rezidentă în România care deține un cont CIIP.

CAPITOLUL II **Tipurile de conturi CIIP**

Art. 3. — Tipuri de conturi —

\

Conturile CIIP sunt de două tipuri:

- a) contul cu regim de scutire (CIIP-S) — contul în care contribuțiile sunt efectuate din venitul net sau alte disponibilități bănești ale titularului, beneficiind de un regim specific de scutire de la impozitare conform prevederilor art. 5;
- b) contul cu regim de deductibilitate (CIIP-D) — contul în care contribuțiile sunt efectuate din veniturile brute din activități independente sau din salarii și asimilate salariilor ale titularului, beneficiind de un regim specific de deductibilitate fiscală a contribuțiilor și de impozitare conform prevederilor art. 6.

CAPITOLUL III **Titularii și condițiile de eligibilitate**

Art. 4. — Eligibilitate —

(1) Orice persoană fizică rezidentă în România care obține venituri impozabile poate deschide unul sau mai multe conturi CIIP, de oricare dintre cele două tipuri, cu administrare discreționară sau individualizată, la una sau mai multe SSIF-uri autorizate în România.

(2) Un titular poate deține simultan conturi CIIP-S și conturi CIIP-D, la aceeași SSIF sau la SSIF-uri diferite.

CAPITOLUL IV **Regimul investițiilor**

Art. 5. — Contribuțiile în conturile CIIP-S —

(1) Contribuțiile efectuate în conturile CIIP-S se stabilesc și se plătesc voluntar de către titulari, în nume propriu.

(2) Sumele destinate contribuțiilor prevăzute la alin. (1) provin din disponibilitățile bănești ale titularului și nu sunt deductibile fiscal la calculul impozitului pe venit al titularului contului CIIP-S.

Art. 6. — Contribuțiile în conturile CIIP-D —

(1) Contribuțiile efectuate în conturi CIIP-D se stabilesc și se plătesc voluntar de către titulari, în nume propriu, sau se rețin și se virează de către angajator la solicitarea scrisă a angajatului și în numele acestuia, după caz.

(2) Contribuțiile prevăzute la alin. (1) sunt deductibile la calculul bazei impozabile pentru impozitul pe venit al titularului contului CIIP-D.

(3) La momentul transferului activelor în contul de tranzacționare de la art. 9 alin. (4), valoarea totală a activelor transferate din contul CIIP-D se impozitează cu impozit pe venit conform prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. — Instrumente financiare eligibile —

(1) Fondurile acumulate în conturi CIIP pot fi investite în obligațiuni listate, acțiuni listate, fonduri de investiții listate sau alte instrumente financiare oferite de SSIF, de pe orice piețe reglementate din state membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în conformitate cu prevederile Legii nr. 126/2018.

(2) Prin excepție de la prevederile Legii nr. 126/2018 referitoare la instrumentele financiare disponibile în cadrul serviciilor de investiții financiare, în conturile CIIP nu pot fi investite fonduri în instrumente financiare derivate utilizate în scopuri speculative, în sensul normelor de aplicare prevăzute la art. 18.

Art. 8. — Obligațiile SSIF —

(1) SSIF care administrează conturi CIIP are următoarele obligații specifice:

a) să asigure evidența separată a activelor deținute în conturile CIIP față de celelalte active administrate;

b) să furnizeze în format online titularului, cel puțin anual, un extras de cont care să cuprindă valoarea totală a activelor, structura portofoliului, randamentul și costurile;

c) să înștiințeze depozitarul central despre deținerile de acțiuni în CIIP, astfel încât emitenții care distribuie dividende să nu rețină la sursă impozitul pe dividende datorat de titularii conturilor CIIP;

d) să raporteze ASF, în formatul și la termenele stabilite prin normele de aplicare prevăzute la art. 18, situația conturilor CIIP administrate.

(2) Comisioanele și tarifele percepute de SSIF pentru administrarea conturilor CIIP se stabilesc în mod transparent și se comunică titularului înainte de deschiderea contului, precum și la fiecare modificare ulterioară, cu un preaviz de cel puțin 30 de zile calendaristice.

CAPITOLUL V

Regimul fiscal

Art. 9. — Regimul fiscal al conturilor CIIP —

(1) Veniturile și câștigurile de capital realizate în conturile CIIP sunt scutite de impozit și contribuții sociale.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 94-98, precum și de la prevederile art. 155 și 170 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, veniturile și câștigurile de capital realizate din tranzacții cu instrumente financiare în cadrul conturilor CIIP nu se includ în baza de calcul al impozitului pe venit și al contribuțiilor sociale obligatorii pe perioada deținerii contului CIIP.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 97 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, dividendele încasate în conturile CIIP sunt scutite de impozit.

(4) Fondurile și activele aflate în conturi CIIP pot fi retrase doar în condițiile alin. (5), cu excepția cazului prevăzut de art. 12.

(5) La momentul deschiderii drepturilor de pensie ale titularului contului CIIP, fondurile și activele aflate în conturi CIIP vor fi transferate de către SSIF într-un cont de tranzacționare, reglementat conform Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare.

(6) Veniturile și câștigurile de capital realizate în contul de tranzacționare de la alin. (5) sunt impozitate conform prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Valoarea activelor de la momentul transferului în contul de tranzacționare de la alin. (5) este considerată preț de achiziție a acestora și se scade din baza impozabilă.

CAPITOLUL VI

Transferul și portabilitatea

Art. 10. — Transferul între SSIF —

(1) Titularul contului CIIP are dreptul să transfere activele acumulate, integral sau parțial, în alte conturi CIIP de același tip și cu același titular la o altă SSIF.

(2) Transferul prevăzut la alin. (1) se efectuează în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data solicitării, fără perceperea de comisioane de transfer.

(3) Pe durata transferului prevăzut la alin. (1), regimul fiscal al contului CIIP se menține.

Art. 11. — Falimentul SSIF —

(1) În cazul falimentului unui SSIF se aplică prevederile Legii nr. 126/2018, iar titularii conturilor CIIP aleg o altă SSIF în condițiile art. 10 alin. (1).

(2) Activele deținute în conturile CIIP beneficiază de protecția oferită de Fondul de Compensare a Investitorilor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor.

CAPITOLUL VII Moștenirea conturilor CIIP

Art. 12. — Succesiunea —

(1) În cazul decesului titularului unui cont CIIP, activele acumulate în cont revin moștenitorilor, în condițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Moștenitorii au dreptul să opteze pentru:

a) transferul activelor într-un cont CIIP propriu, în aceleași condiții și având același regim al contului deținut de titularul decedat, sau cumularea activelor într-un cont CIIP propriu deja existent;

b) retragerea activelor printr-o plată unică în termen de 60 de zile calendaristice de la data rămânerii definitive a certificatului de moștenitor, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 6 alin. (3) în cazul unui cont CIIP-D.

(3) Moștenitorii sunt ținuți să notifice SSIF în termen de 90 de zile calendaristice de la data decesului titularului. În lipsa notificării, SSIF menține contul în regim de conservare până la prezentarea certificatului de moștenitor.

(4) În cazul prevăzut la alin. (2) lit. a), moștenitorul beneficiază de continuarea regimului fiscal al contului CIIP, până la deschiderea drepturilor la pensie ale acestuia.

CAPITOLUL VIII Protecția investitorilor

Art. 13. — Obligații de informare —

(1) Înainte de deschiderea unui cont CIIP, SSIF pune la dispoziția persoanei interesate un document informativ standardizat care cuprinde cel puțin:

a) descrierea celor două tipuri de conturi CIIP și a regimului fiscal aferent;

- b) lista instrumentelor financiare eligibile;
- c) structura comisioanelor și a costurilor;
- d) condițiile de transfer și moștenire;
- e) riscurile asociate investițiilor.

(2) Documentul informativ prevăzut la alin. (1) se redactează în limba română, în termeni clari și accesibili, conform cerințelor Regulamentului (UE) nr. 1286/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind documentele cu informații esențiale referitoare la produsele de investiții individuale structurate și bazate pe asigurări (PRIIP).

Art. 14. — Protecția activelor —

Activele deținute în conturile CIIP sunt protejate în conformitate cu prevederile Legii nr. 88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor și ale Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, aplicându-se același regim de protecție ca și pentru celelalte active deținute de clienți în cadrul serviciilor de investiții financiare.

CAPITOLUL IX Supravegherea și sancțiuni

Art. 15. — Supravegherea —

(1) Supravegherea respectării prevederilor prezentei legi revine ASF, în conformitate cu competențele stabilite de Legea nr. 126/2018 și de OUG nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea ASF, cu modificările și completările ulterioare.

(2) ASF monitorizează și publică anual un raport privind evoluția conturilor CIIP, incluzând numărul titularilor, valoarea totală a activelor administrate și structura investițiilor.

Art. 16. — Sancțiuni —

(1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie infracțiuni potrivit legii penale:

- a) nerespectarea de către SSIF a obligației de evidență separată a activelor deținute în conturile CIIP, prevăzută la art. 8 alin. (1) lit. a);
- b) nerespectarea de către SSIF a obligațiilor de informare și raportare prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b) și d) și la art. 13;
- c) nerespectarea de către SSIF a obligației de înștiințare a depozitarului central prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. c);
- d) nerespectarea de către SSIF a obligațiilor de transparență privind comisioanele și tarifele, prevăzute la art. 8 alin. (2);
- e) nerespectarea de către SSIF a termenului de transfer prevăzut la art. 10 alin. (2).

(2) Contravențiunile prevăzute la alin. (1) se sancționează de către ASF cu:

a) avertisment scris; sau

b) amendă contravențională pentru persoane juridice, de la 1.000 lei la 10.000 lei;

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute de prezentul articol se realizează de către ASF, prin personalul împuternicit al Sectorului instrumentelor și investițiilor financiare, conform competențelor stabilite prin Legea nr. 126/2018 și prin OUG nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Dispozițiile prezentului articol se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care prezenta lege și Legea nr. 126/2018 nu dispun altfel.

CAPITOLUL X **Dispoziții tranzitorii și finale**

Art. 17. — Dispoziții tranzitorii —

SSIF-urile autorizate la data intrării în vigoare a prezentei legi se conformează cerințelor specifice privind administrarea conturilor CIIP în termen de 90 de zile de la data publicării normelor de aplicare prevăzute la art. 18.

Art. 18. — Norme de aplicare —

În aplicarea dispozițiilor prezentei legi, în termen de 90 de zile de la publicarea legii în Monitorul Oficial al României, Partea I, vor fi adoptate reglementări prin Ordin comun al președintelui ASF și al ministrului finanțelor.

Art. 19. — Intrarea în vigoare —

Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie a anului următor intrării în vigoare a legii.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Sorin-Mihai Grindeanu

Președintele Senatului

Mircea Abrudean